

ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Γιατί προτείνουμε την Αυτοαξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας;

- Η Αυτοαξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας μπορεί να συμβάλει στην υπέρβαση εμπειριών του παρελθόντος, τις οποίες έχουν βιώσει με οδυνηρό τρόπο οι εκπαιδευτικοί.
- Μια σοβαρή παρέμβαση στο ζήτημα της αναβάθμισης του σχολείου προϋποθέτει την απόκτηση εμπειριών από τους εκπαιδευτικούς και τα στελέχη της εκπαίδευσης στο πεδίο της Αυτοαξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας.
- Η Αυτοαξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας κινητοποιεί όλους τους παράγοντες του σχολείου, τους εμπλέκει σε κοινά αποφασισμένες δράσεις, τους δεσμεύει απέναντι στους προαποφασισμένους από τους ίδιους σχεδιασμούς, εμπεδώνει συνεργατικές συμπεριφορές, βοηθάει τους εκπαιδευτικούς να αναδείξουν τις καινοτόμες παρεμβάσεις τους, ενισχύει το αυτοσυναίσθημα όλων των εμπλεκομένων και συγκεκριμενοποιεί τις ανάγκες για αυτομόρφωση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών.
- Από την άλλη μεριά, η Εξωτερική Αξιολόγηση εκτιμούμε ότι σήμερα, αντί να κινητοποιήσει το ανθρώπινο δυναμικό του σχολείου, μπορεί να προκαλέσει άγχος στους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι το πιθανότερο είναι να δώσουν έμφαση σε επιφανειακές δραστηριότητες που δεν συμβάλλουν στην ουσιαστική **Βελτίωση της Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου**.
- Τέλος, τονίζουμε ότι η Αυτοαξιολόγηση αποτελεί προτεραιότητα στα περισσότερα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα.

Τι προτείνουμε, ώστε οι παράγοντες του σχολείου να έχουν ένα πρώτο σχέδιο δράσης για την Αυτοαξιολόγηση του Εκπαιδευτικού τους Έργου

Α. Περιγράψουμε βασικούς τομείς-πεδία διερεύνησης και αποτίμησης, τους οποίους το κάθε σχολείο μπορεί να τροποποιήσει ή να εμπλουτίσει, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Ειδικότερα, η Αυτοαξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας περιλαμβάνει :

1. Τομείς που αφορούν **τα Μέσα και τους Πόρους** της Σχολικής Μονάδας (υλικοτεχνική υποδομή, οικονομικοί πόροι, ανθρώπινο δυναμικό, κλπ.).
2. Τομείς που αφορούν **τη Διοίκηση της Σχολικής Μονάδας** (συντονισμός σχολικής ζωής, διαμόρφωση-εφαρμογή σχολικού προγράμματος, αξιοποίηση μέσων και πόρων, κλπ).
3. Τομείς που αφορούν **το Κλίμα και τις Σχέσεις** μεταξύ των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας (σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών, σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, σχέσεις σχολείου – γονέων, κλπ).
4. Τομείς που αφορούν **τις Εκπαιδευτικές Διαδικασίες** (διδασκτική διαδικασία, μαθησιακή διαδικασία, αξιολόγηση μαθητών).
5. Τομείς που αφορούν **τα Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα** (φοίτηση, επίδοση, διαρροή, ατομική-συναισθηματική-κοινωνική ανάπτυξη μαθητών, κλπ).

B. Προτείνουμε αλληλοεξαρτώμενα στάδια παρεμβάσεων, από τους παράγοντες του σχολείου, στους παραπάνω τομείς, οι οποίες διαμορφώνονται με βάση τα παρακάτω ερωτήματα:

- Ποια είναι η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο μας σήμερα;
- Πού θέλουμε να φτάσουμε;
- Τι πρέπει και πώς πρέπει να το κάνουμε για να φτάσουμε εκεί που θέλουμε;
- Τι πρόοδο κάναμε;
- Πόσο και πως ωφεληθήκαμε ως άτομα και ως σύνολο από την παραπάνω διαδικασία;
- Σε ποιους τομείς βελτιώθηκε η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου και η εικόνα του σχολείου μας;

Οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά οδηγούν στην ανάγκη για:

- Συστηματική αρχική αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας (πρώτο στάδιο).
- Διατύπωση κοινά αποδεκτών στόχων και προτεραιοτήτων δράσης (δεύτερο στάδιο).
- Σχεδιασμό και υλοποίηση των κοινά αποφασισμένων δράσεων (τρίτο στάδιο).
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση του πραγματοποιηθέντος εκπαιδευτικού έργου (τέταρτο στάδιο).

- Ανατροφοδότηση από τα αποτελέσματα του πραγματοποιηθέντος εκπαιδευτικού έργου. Αναθεώρηση και/ή καθορισμό νέων στόχων (πέμπτο στάδιο).

Η αρχική εφαρμογή του θεσμού

Η διαδικασία της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου πραγματοποιείται σε επάλληλους κύκλους καθορισμένης διάρκειας. Η ολοκλήρωση ενός από τους επάλληλους κύκλους αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου μιας σχολικής μονάδας απαιτεί χρονικό διάστημα μιας **διετίας**. Κάθε κύκλος αυτοαξιολόγησης αποτελείται από περιόδους και στάδια εφαρμογής και συνδέεται με διακριτούς επιμέρους στόχους. Ωστόσο, όπως είναι αυτονόητο, οι μεγαλύτερες δυσκολίες θα παρουσιαστούν κατά τη διαδικασία εφαρμογής του πρώτου κύκλου αυτοαξιολόγησης. Ειδικότερα, για τον πρώτο χρόνο εφαρμογής της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Το πρώτο τετράμηνο του σχολικού έτους πραγματοποιείται συστηματική αρχική αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας (με έμφαση σε ποσοτικά στοιχεία), στους πέντε τομείς-πεδία διερεύνησης που προαναφέρονται. Σημειώνουμε ότι για κάθε τομέα-υποτομέα θα έχουν διαμορφωθεί από την επιστημονική επιτροπή συγκεκριμένοι δείκτες και κριτήρια ποσοτικής και ποιοτικής αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου, κατάλληλα σχέδια δράσης, καθώς και **ενδεικτικές φόρμες με λεπτομερείς οδηγίες συμπλήρωσης**, ώστε να αποφευχθούν αποθαρρυντικές γραφειοκρατικές διαδικασίες. Προκειμένου να έχουμε μια πρώτη αίσθηση, ανά τομέα, κάποιων στοιχείων της αρχικής αυτής αποτίμησης, στο Παράρτημα που ακολουθεί παρατίθενται ενδεικτικά κριτήρια ποσοτικής και ποιοτικής αποτίμησης των δεικτών σε κάθε ένα από τους πέντε τομείς.

2. Το δεύτερο τετράμηνο, με βάση τα στοιχεία της πρώτης αρχικής αποτύπωσης, αναδεικνύονται, ιεραρχούνται και κατανέμονται χρονικά οι προτεραιότητες των δράσεων του τετραμήνου. Στη συνέχεια, αξιοποιώντας και προσαρμόζοντας κατάλληλα τα ενδεικτικά σχέδια δράσης και τις φόρμες που θα έχει ετοιμάσει η επιστημονική επιτροπή, η κάθε σχολική μονάδα διαμορφώνει τα δικά της σχέδια δράσης ανά τομέα, τα οποία θα εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια του δεύτερου χρόνου. Είναι αυτονόητο ότι οι στόχοι και τα σχέδια δράσης αναπροσαρμόζονται, ανάλογα με τη δυναμική του κάθε σχολείου. Σημειώνουμε ότι, κυρίως κατά τον πρώτο κύκλο εφαρμογής της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης του Ε.Ε. της Σ.Μ., δεν είναι εύκολο ούτε να διαμορφωθούν ούτε να υλοποιηθούν όλα τα αναγκαία σχέδια δράσης. Πολλές από τις «προτεραιότητες», σε

συνεργασία και με τον υπεύθυνο σχολικό σύμβουλο, αφού καταγραφούν θα υλοποιηθούν κατά τον δεύτερο κύκλο αυτοαξιολόγησης.

3. Η αρχική εφαρμογή του θεσμού προβλέπεται να υλοποιηθεί ως ακολούθως:

Εντός του Ιουνίου, θα πραγματοποιηθούν επιμορφωτικά σεμινάρια και αναλυτική ενημέρωση των στελεχών από την επιστημονική επιτροπή. Κατά την επιμόρφωση των στελεχών θα είναι έτοιμα ενδεικτικά σχέδια δράσης, σχετικές φόρμες αυτοαξιολόγησης και οδηγίες συμπλήρωσης που θα αφορούν παραδείγματα εφαρμογής και ενέργειες των σχολείων κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους της εφαρμογής. Μετά το ενημερωτικό σεμινάριο θα ακολουθήσουν ενημερωτικές συναντήσεις των σχολικών συμβούλων με τους διευθυντές και τους εκπαιδευτικούς των σχολείων της ευθύνης τους. Ένα ολοκληρωμένο πακέτο με το υλικό της αυτοαξιολόγησης (φόρμες αξιολόγησης, σχέδια δράσης, οδηγίες εφαρμογής) θα είναι έτοιμο να δοθεί στα στελέχη με την έναρξη του σχολικού έτους. Τον Σεπτέμβριο θα πραγματοποιηθούν ενδοσχολικές επιμορφώσεις από τους σχολικούς συμβούλους σχετικά με τις διαδικασίες εφαρμογής της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας. Καθόλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς θα υπάρχει άμεση και συνεχής ενημέρωση και ανατροφοδότηση της επιστημονικής ομάδας με τα στελέχη, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του θεσμού.

Για το δεύτερο χρόνο εφαρμογής της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου η επιστημονική επιτροπή θα σχεδιάσει εγκαίρως αντίστοιχο πλαίσιο εφαρμογής και παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού.

Τέλος, επισημαίνεται ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί, τα στελέχη της εκπαίδευσης και ιδιαίτερα οι σχολικοί σύμβουλοι θα έχουν αποφασιστικό ρόλο στη θεσμική αυτή παρέμβαση, η σταδιακή εφαρμογή της οποίας μπορεί να αλλάξει την κουλτούρα του σχολείου, να αναβαθμίσει το ρόλο του εκπαιδευτικού, να ενεργοποιήσει όλους τους παράγοντες του σχολείου και να συμβάλει στη Βελτίωση της Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας, με βασικό αποδέκτη τον μαθητή και την κοινωνία.

Παράρτημα

Ενδεικτικά κριτήρια αξιολόγησης δεικτών στους επιμέρους τομείς της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα

A. Τομέας που αφορά τα Μέσα και τους Πόρους της Σχολικής Μονάδας (υλικοτεχνική υποδομή, οικονομικοί πόροι, ανθρώπινο δυναμικό)

Σκοπός: Διερευνούμε την επάρκεια, την ποιότητα και την καταλληλότητα των σχολικών χώρων οι οποίοι αποτελούν σημαντικές υλικές συνθήκες για την αποτελεσματική υλοποίηση του Σχολικού Προγράμματος.

A. Μέσα (Υλικοτεχνική Υποδομή).

A1. Ενδεικτικά Κριτήρια ποσοτικής αποτίμησης του δείκτη.

Γενικά Χαρακτηριστικά του σχολείου (Είδος, θέση, χαρακτηριστικά κτιρίου, κα.) / Εσωτερικοί- Εξωτερικοί Χώροι του σχολείου / Λειτουργικά Χαρακτηριστικά Εσωτερικών χώρων / Επίπλωση του σχολείου / Βιβλιοθήκη – Αναγνωστήριο.

A2. Ενδεικτικά Κριτήρια ποιοτικής αποτίμησης του δείκτη.

Επάρκεια / Καταλληλότητα / Λειτουργικότητα / Ασφάλεια / Αποτελεσματικότητα (Διδακτική/μαθησιακή) / Υποστήριξη έργου/εργασίας εκπαιδευτικών

B. Πόροι (Ανθρώπινο δυναμικό).

B1. Ενδεικτικά Κριτήρια ποσοτικής αποτίμησης του δείκτη.

Ιδιότητα/θέση/ ειδικότητα των εκπαιδευτικών / Επαγγελματική εμπειρία των εκπαιδευτικών

Επιστημονικό έργο των εκπαιδευτικών/ Διδακτικό έργο των εκπαιδευτικών / Διοικητικό έργο των εκπαιδευτικών / Αναλογίες εκπαιδευτικών ανά ιδιότητα/θέση/ειδικότητα /Αναλογίες εκπαιδευτικών – μαθητών

B2. Ενδεικτικά Κριτήρια ποιοτικής αποτίμησης του δείκτη.

Ανταπόκριση (θετική ή αρνητική) επιστημονικών και επαγγελματικών προσόντων ως προς

-τις επιστημονικές και παιδαγωγικές απαιτήσεις της υλοποίησης του Προγράμματος Σπουδών.

-την εφαρμογή καινοτομιών

-την εφαρμογή προγραμμάτων ειδικής ή πρόσθετης διδασκαλία (ενισχυτική διδασκαλία, τμήματα υποδοχής, φροντιστηριακά τμήματα, ειδική αγωγή)

-την ανάπτυξη κοινωνικών δραστηριοτήτων

Γ. Οικονομικοί Πόροι.

Γ1. Ενδεικτικά Κριτήρια ποσοτικής αποτίμησης του δείκτη.

Κατανομή εσόδων ανά κατηγορία πηγών και προβλεπόμενης δαπάνης (ποσοστά % επί του συνόλου των εσόδων).

Αναλογία εσόδων/μαθητή (ανά κατηγορία πηγών και συνολικά).

Κατανομή δαπανών που πραγματοποιήθηκαν ανά κατηγορία δαπάνης (ποσοστά % επί του συνόλου των δαπανών).

Αναλογία δαπανών/μαθητή που πραγματοποιήθηκαν (ανά κατηγορία δαπάνης και συνολικά).

Αναλογία δαπανών που πραγματοποιήθηκαν προς αυτές που είχαν προβλεφθεί (ανά κατηγορία δαπάνης και συνολικά).

Γ2. Ενδεικτικά Κριτήρια ποιοτικής αποτίμησης του δείκτη.

Οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι επαρκούν για την υποστήριξη της παιδαγωγικής εργασίας στο σχολείο;

Οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι επιτρέπουν τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για την ανάπτυξη της σχολικής ζωής;

Ο Δήμος ή η Κοινότητα υποστηρίζει οικονομικά το σχολείο;

Ο Σύλλογος Γονέων/Κηδεμόνων ενισχύει οικονομικά το σχολείο;

Η Σχολική Επιτροπή ανταποκρίνεται στα αιτήματα του σχολείου;

B. Τομέας που αφορά τη Διοίκηση της Σχολικής Μονάδας (συντονισμός σχολικής ζωής, διαμόρφωση-εφαρμογή σχολικού προγράμματος, αξιοποίηση μέσων και πόρων κλπ).

Σκοπός : Διερευνάται το πλαίσιο των πρακτικών οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας (ηγεσία, συντονισμός, διαχείριση, ρύθμιση, καθορισμός στόχων, αξιοποίηση του προσωπικού, ανάπτυξη πρωτοβουλιών, κα.) με σκοπό την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής μονάδας.

B1. Ενδεικτικά κριτήρια ποσοτικής αποτίμησης των δεικτών του τομέα

Αριθμός ημερών κανονικής πραγματοποιηθείσας λειτουργίας του σχολείου (σε μηνιαία & ετήσια βάση) / Αναλογία πραγματοποιηθεισών ωρών διδασκαλίας προς προγραμματισμένες ώρες διδασκαλίας κατά τμήμα και μάθημα (σε μηνιαία & ετήσια βάση) / Αριθμός συνεδριάσεων κατά θέμα και χρόνος συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων (σε μηνιαία & ετήσια βάση) / Αριθμός ομάδων εργασίας κατά θέμα, συντονισμός, λειτουργία και εκθέσεις αποτελεσμάτων / Ποσά που διατέθηκαν για κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών του σχολείου / Χρήση του κτιρίου για δραστηριότητες ή εκδηλώσεις από άλλους φορείς/ Χρήση χώρων εκτός σχολείου για μαθήματα, δραστηριότητες ή εκδηλώσεις του σχολείου

Συμμετοχή : στην άσκηση διοικητικού έργου, στις διαδικασίες προγραμματισμού και συντονισμού του εκπαιδευτικού έργου, στην εκπόνηση σχεδίων δράσης, στη διαμόρφωση-εφαρμογή του σχολικού προγράμματος, στις διαδικασίες αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, σε ενέργειες αξιοποίησης πόρων, σε ενέργειες διασφάλισης της ασφάλειας των μαθητών, σε ενέργειες διαχείρισης της διαφορετικότητας.

B2. Ενδεικτικά Κριτήρια ποιοτικής αποτίμησης των δεικτών του τομέα

-Η Διοίκηση του σχολείου θέτει στόχους και προτεραιότητες, αναπτύσσει δραστηριότητες για την υλοποίησή τους και αξιολογεί την πρόοδο τους σε κάθε τομέα.

-Οι αποφάσεις είναι αποτέλεσμα συλλογικών και δημοκρατικών διαδικασιών

-Η κατανομή των εργασιών και η ανάληψη ευθυνών γίνεται σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ικανότητες, δεξιότητες και εμπειρίες του καθενός (εκπαιδευτικών και μαθητών).

-Αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των συνεργασιών διευθυντή-υποδιευθυντή-

ομάδων εργασίας, συλλόγου διδασκόντων στην επίτευξη καθορισμένων στόχων

- Αξιολογείται η ποιότητα συνεργασίας με σχολική επιτροπή & σύλλογο γονέων-κηδεμόνων τήρηση προγραμματισμού σχολικής καθημερινότητας
- Αξιολογούνται ειδικές δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος (δημιουργική απασχόληση, ενσωμάτωση παιδιών με ειδικές ανάγκες, υποστήριξη και ενθάρρυνση φιλοδοξιών των μαθητών για επίτευξη στόχων, διαχείριση κρίσεων, κα.)
- Το προσωπικό και οι μαθητές έχουν εύκολη πρόσβαση στα διαθέσιμα μέσα (διάφορους χώρους και εξοπλισμό).
- Οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι αξιοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο για τις ανάγκες του σχολείου.

Γ. Τομέας που αφορά το Κλίμα και τις Σχέσεις μεταξύ των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας (σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών, μεταξύ εκπαιδευτικών-μαθητών, μεταξύ μαθητών, μεταξύ σχολείου-γονέων)

Σκοπός : Διερευνώνται οι σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών (συνεργασία, επικοινωνία, ανταλλαγή πληροφοριών, συλλογικότητα, εμπιστοσύνη) και μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών (δικαιοσύνη, αξιοκρατία, εκτίμηση, αλληλοσεβασμός, επικοινωνία, συνεργασία), στοιχεία που συμβάλουν ουσιαστικά στη διαμόρφωση του σχολικού κλίματος και επηρεάζουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Γ1. Ενδεικτικά κριτήρια ποσοτικής αποτίμησης των δεικτών του τομέα

Αριθμός συναντήσεων του Συλλόγου Διδασκόντων ετησίως / Αριθμός συναντήσεων ομάδων-τομέων εργασίας εκπαιδευτικών / Αριθμός συναντήσεων του Συλλόγου Διδασκόντων με τους εκπροσώπους των μαθητών / Χρόνος συναντήσεων ανά θεματική περιοχή /Υπαρξη ομίλων και ομάδων δραστηριοτήτων μαθητών κατά θεματικό αντικείμενο / Συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών σε πρωτοβουλίες για την βελτίωση της σχολικής κοινότητας / Συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών σε εκπαιδευτικές καινοτομίες και προαιρετικά προγράμματα / Συμμετοχή σε οργανωμένες δράσεις προς τη τοπική κοινωνία και την επιστημονική κοινότητα.

Γ2. Ενδεικτικά κριτήρια ποιοτικής αποτίμησης των δεικτών του τομέα

Αξιολόγηση των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών (συνεργασία, εμπιστοσύνη, αλληλοσεβασμός) και με τη διεύθυνση του σχολείου (δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ενίσχυση της συλλογικότητας, υποστήριξη των επιλογών)

Αξιολόγηση των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών και των μαθητών (πνεύμα δικαιοσύνης, αξιοκρατίας, ευαισθησίας και κατανόησης)

Αξιολόγηση της συμπεριφοράς εκπαιδευτικών και μαθητών σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες που έχουν διαμορφωθεί στο σχολικό περιβάλλον.

Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο οι συνεργασίες : α) μεταξύ εκπαιδευτικών, β) μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, γ) μεταξύ σχολείου, συλλόγου γονέων και σχολικής επιτροπής έχει συμβάλει θετικά σε ζητήματα όπως : στη βελτίωση της υλικοτεχνικής

υποδομής της σχολικής μονάδας, στην εικόνα του σχολείου στην τοπική κοινωνία, στην ποιότητα της καθημερινότητας εκπαιδευτικών και μαθητών, στον περιορισμό της σχολικής διαρροής, στη συμμετοχή των μαθητών σε προγράμματα και δραστηριότητες, στη συμπεριφορά των μαθητών, στην ενίσχυση των δράσεων του σχολείου από τις αρχές και τους φορείς της τοπικής κοινωνίας.

Δ. Τομέας που αφορά τις Εκπαιδευτικές Διαδικασίες (Διδακτική & μαθησιακή διαδικασία, Ποιότητα της διδασκαλίας).

Σκοπός : Διερευνώνται ζητήματα και παράμετροι που συνδέονται με την ποιότητα της διδασκαλίας, όπως η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού της τάξης, τα σχολικά εγχειρίδια και το εκπαιδευτικό υλικό, η διδακτική μεθοδολογία και οι στρατηγικές οργάνωσης της τάξης, η ανάπτυξη των παιδαγωγικών σχέσεων, η αξιολόγηση και η ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής πράξης.

Δ1. Ενδεικτικά κριτήρια ποσοτικής αποτίμησης των δεικτών του τομέα

Ανάπτυξη σχεδίων διδασκαλίας / Ερωτηματολόγια εκπαιδευτικών / Ερωτηματολόγια μαθητών.

Ποσοστό τήρησης ωρολογίου προγράμματος ανά γνωστικό αντικείμενο και ανά τμήμα/
Ποσοστό στόχων του Προγράμματος Σπουδών που διδάχθηκαν /Ποσοστιαία επίτευξη στόχων του Προγράμματος Σπουδών ανά γνωστικό αντικείμενο και ανά αριθμό μαθητών / Αριθμός δραστηριοτήτων που αφορούν συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα εντός του σχολείου (εργαστήρια, εκθέσεις, ομιλίες μαθητών, ομιλίες- συζητήσεις επιστημόνων με μαθητές κλπ)/ Αριθμός εξωσχολικών δραστηριοτήτων που συνηγορούν στη μάθηση ανά γνωστικό αντικείμενο/ Εφαρμογή μορφών αξιολόγησης μαθητών (γραπτή, προφορική, ατομικές και ομαδικές εργασίες) / Αριθμός & είδος ενδοσχολικών επιμορφώσεων ανά γνωστικό αντικείμενο ή θεματική περιοχή.

Δ2. Ενδεικτικά κριτήρια ποιοτικής αποτίμησης των δεικτών του τομέα

Οργάνωση της τάξης, αξιοποίηση του χρόνου και εφαρμογή διδακτικών μεθόδων (μαθητοκεντρική, εξατομικευμένη, ομαδοσυνεργατική, σχέδια εργασίας) ανάλογα με τους στόχους του μαθήματος με σκοπό την ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων των μαθητών (λόγου και επικοινωνίας, ανάλυσης-σύνθεσης, επίλυσης προβλημάτων, συνεργασίας, κα.)

Αξιοποίηση της υλικοτεχνικής και τεχνολογικής υποδομής του σχολείου στη διδασκαλία και εμπλουτισμός με τη χρήση πολλαπλών διδακτικών πηγών.

Οι ατομικές διαφορές και ιδιαιτερότητες των μαθητών (μαθησιακές ανάγκες, γλωσσικές

και άλλες πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κ.ά.) παρακολουθούνται με προσοχή και σεβασμό, υπολογίζονται στο σχεδιασμό και γίνεται επιλογή κατάλληλων στρατηγικών για την αντιμετώπισή τους.

Αξιολογούνται επιμέρους ζητήματα που συνδέονται με την ποιότητα της διδασκαλίας, όπως:

α) η διαμόρφωση (ηλεκτρονικών κατά προτίμηση) αρχείων που αφορούν :

- στην πρόοδο των μαθητών ανά γνωστικό αντικείμενο και ανά στόχο σε όλη τη διάρκεια φοίτησης στη συγκεκριμένη βαθμίδα

- στη 'χαρτογράφηση' των διδακτικών υποχρεώσεων αλλά και πρωτοβουλιών του κάθε εκπαιδευτικού (διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων ανά τάξη/εις, οργάνωση δραστηριοτήτων που αφορούν το γνωστικό αντικείμενο καθώς και διαθεματικές δράσεις, ευθύνη εργαστηρίου, συμμετοχή σε επιμορφώσεις ως επιμορφούμενος ή/και ως επιμορφωτής).

β) η συγκρότηση τράπεζας φύλλων εργασίας ανά γνωστικό αντικείμενο και ανά τάξη, τράπεζας θεμάτων για την αξιολόγηση των μαθητών εγκεκριμένων από το σύνολο των διδασκόντων ανά γνωστικό αντικείμενο.

γ) η διαμόρφωση και ενημέρωση φακέλου μαθητή ανά γνωστικό αντικείμενο με εργασίες, γραπτές δοκιμασίες κ.ά.

δ) η αξιολόγηση (διατύπωση κρίσεων) του διδακτικού και παιδαγωγικού έργου από τους μαθητές.

Ε. Τομέας που αφορά τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα (Φοίτηση & Διαρροή, Επίδοση & Πρόοδος, Ατομική και Κοινωνική Ανάπτυξη των μαθητών/τριών)

Σκοπός : Διερευνώνται ζητήματα σχετικά με τη φοίτηση και τις απουσίες των μαθητών, με το φαινόμενο της εκπαιδευτικής διαρροής καθώς και με τη σχολική επίδοση, τα εκπαιδευτικά επιτεύγματα και την πρόοδο των μαθητών σε σχέση με τους στόχους και τα περιεχόμενα του προγράμματος σπουδών.

E1. Ενδεικτικά κριτήρια ποσοτικής αποτίμησης των δεικτών του τομέα

Αναλυτική και συγκριτική παρουσίαση των επιδόσεων των μαθητών κατά μάθημα, τάξη, τμήμα και φύλο (βελτίωση, στασιμότητα, απόρριψη, επανεξέταση).

Ποσοστό (%) των μαθητών κατά φύλο, τάξη και συνολικά σχετικά με τη φοίτηση, τις μετεγγραφές από και προς το σχολείο, τη διακοπή της φοίτησης, την απόρριψη λόγω απουσιών, την παραπομπή στο Σεπτέμβριο, κα).

Ποσοστό αλλοδαπών μαθητών ανά τμήμα που ολοκλήρωσαν επιτυχώς την τάξη

Ποσοστό μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ανά τμήμα που ενσωματώθηκαν επιτυχώς

Πρωτοβουλίες-δράσεις της σχολικής μονάδας για την στήριξη ειδικών περιπτώσεων μαθητών σε ζητήματα φοίτησης, ενίσχυσης, προσαρμογής, απουσιών, διαρροής, ενσωμάτωσης, κα.

E2. Ενδεικτικά κριτήρια ποιοτικής αποτίμησης των δεικτών του τομέα

Στο σχολείο λειτουργούν διαδικασίες για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών (συστηματικές απουσίες, εγκατάλειψη σχολείου) και λαμβάνονται μέτρα υποστήριξης των μαθητών

Στο σχολείο λειτουργούν ειδικά προγράμματα για ορισμένες κατηγορίες μαθητών (ενισχυτική διδασκαλία, τμήματα υποδοχής, τμήματα ένταξης) ή για την οργάνωση προαιρετικών μαθημάτων.

Η επίδοση των μαθητών βελτιώθηκε σε σχέση με την προηγούμενη σχολική χρονιά.

Οι μαθητές επιτυγχάνουν υψηλότερο ρυθμό ατομικής προόδου συγκριτικά με το αρχικό

επίπεδο απόδοσής τους

Οι διαφορές στην επίδοση μεταξύ των λιγότερο και περισσότερο ικανών μαθητών μειώθηκαν κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς

Οι μαθητές λυκείων σημειώνουν υψηλά ποσοστά επιτυχίας στις εξετάσεις για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Αξιολογείται η ικανότητα της σχολικής μονάδας για συνεχή βελτίωση:

της φοίτησης των μαθητών, της συμπεριφοράς των μαθητών, των επιδόσεων των μαθητών,

της κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης των μαθητών, της αίσθησης εμπιστοσύνης και ασφάλειας μαθητών και γονέων στο έργο του σχολείου, της διάθεσης συμμετοχής και συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών, των μαθητών, των γονέων και των φορέων της τοπικής κοινωνίας.